

ગુજરાતમિત્ર ૧૬૩ વર્ષ

શુક્રવાર ૨૭ માર્ચ, ૨૦૨૬

એનર્જી ડેટાને રાષ્ટ્રીય સુરક્ષાના વિષય તરીકે વર્ગીકૃત કરવાનું પગલું ચથાચોગ્ય છે

હાલમાં ઇરાન-અમેરિકા યુદ્ધને પગલે સર્બચેટી ક્રૂડ ઓઇલ અને ગેસની કટોકટી પછી ભારત સરકારે ઊર્જા સંબંધિત ડેટાને રાષ્ટ્રીય સુરક્ષાનો વિષય ગણાવીને વર્ગીકૃત કર્યો છે, જે અંતર્ગત ઓઇલ અને ગેસ વેલ્યુ ચેઇન સાથે સંકળાયેલી તમામ સંસ્થાઓ માટે તેમની કામગીરીની વિગતવાર માહિતી આપવી ફરજિયાત બનાવવામાં આવી છે. ઓઇલ મંત્રાલયના ‘પેટ્રોલિયમ અને નેચરલ ગેસ (માહિતી પૂરી પાડવા અંગેનો) આદેશ, 2026’ મુજબ રિફાઇનર્સ, LNG આયાતકારો, પાઇપલાઇન ઓપરેટરો, સિટી ગેસ ડિસ્ટ્રિબ્યુટર્સ અને પેટ્રોકેમિકલ કંપનીઓએ – જાહેર અને ખાનગી બંને ક્ષેત્રોમાં – મંત્રાલયના પેટ્રોલિયમ પ્લાનિંગ એન્ડ એનાલિસિસ સેલ (PPAC)ને નિયમિતપણે સચોટ આંકડાકીય અહેવાલ આપવો પડશે. અને કેટલાક

કિસ્સાઓમાં દૈનિક ધોરણે પણ આ અહેવાલ આપવો પડશે. મંત્રાલય દ્વારા 18 માર્ચના રોજ જારી કરાયેલા ગ્રેટેર નોટિફિકેશન મુજબ, જાહેર કરવામાં આવનારી વિગતોમાં ઉત્પાદન, આયાત, સ્ટોક લેવલ અને વપરાશની પેટર્નનો સમાવેશ થાય છે, અને આ આદેશ હાલની તમામ ગોપનીયતાની બેગવાઇઓની ઉપરવટ રહેશે. પેટ્રોલ, ડીઝલ, ગેસ વગેરે ઉર્જાના સ્ત્રોતો જ્યારે આપણા રોજીંદા જીવનના અનિવાર્ય અંગ જેવા બની ગયા છે અને હાલના સંબેગોમાં જે કટોકટી ઉભી થઇ છે તેવી કટોકટીઓ દેશને કેવા ગંભીર સંકટમાં મૂકી શકે છે તે વિચારણા કરતા સરકારનો આ નિર્ણય બિલકુલ ચોગ્ય લાગે છે.

આ પગલું મધ્ય પૂર્વમાં યુદ્ધને કારણે ગેસ અને LPG પુરવઠામાં આવેલા અવરોધો બાદ ઊભી થયેલી ઊર્જા સુરક્ષાની ચિંતાઓને પગલે

મનની લગન

નોર્વે શહેરમાં એક શ્રીમંત હતા. તેઓ ખૂબ જ અમીર હતા. તેમના ઘરે અનેક નોકરો કામ કરતા હતા. તેમાંથી એક નોકરનું નામ હતું કલેરેન્સ. કલેરેન્સ પોતાનું કામ સંપૂર્ણ નિષ્ઠાથી કરતો અને જ્યારે તેનું કામ પૂરું થઈ જતું પછી તુરંત તે થોડે દૂર સ્થિત મૂર્તિઓની દુકાન હતી ત્યાં પહોંચી જતો અને મૂર્તિઓ બોલી રહેતો. મૂર્તિઓ બનાવતા કારીગરોની કારીગરી કલાકો સુધી ઊભા રહીને બોતો ક્યારેય થાકતો નહોં. આમને આમ એટલા બધા દિવસ થઈ ગયા, કામ પૂરું કરી કલેરેન્સ મૂર્તિની દુકાને પહોંચી થય. હવે તો તેને મૂર્તિ કરવા પણ આવાડવા લાગી હતી. બાણીવાર બહુ કામ હોય તો મિત્ર બની ગયેલા મૂર્તિ બનાવતા કારીગરોની કલેરેન્સ હોંશે હોંશે મદદ કરતો એક દિવસ પોતાની દુકાનના વર્કશોપમાં કલેરેન્સને એક મૂર્તિ પર કામ કરતો બોઈ દુકાનના માલિકે કહ્યું, ‘ભાઈ, તું અહીં આવી તારો સમય શું કામ બરબાદ કરે છે? તું અહીં મૂર્તિ પર કામ કરીશ તો હું કંઈ તને મહેનતાણું આપવાનો નથી.’

કલેરેન્સે કહ્યું, ‘સર, મને મૂર્તિઓ બોવી અને બનાવતા શીખવી બહુ ગમે છે. મને કંઈ મહેનતાણું નથી બોઈડું. બસ મારી એક જ વિનંતી છે કે તમે મને અહીં આવાદ દેખો.’કલેરેન્સ વધુને વધુ સમય દુકાનમાં ગાળવા લાગ્યો.

એક દિવસના માલિકના ઘરે મોટી દાવત હતી. દાવતની સજાવટની જવાબદારી મુખ્ય નોકર પર હતી કલેરેન્સે તેને કહ્યું, ‘હું કંઈ મદદ કરું?’મુખ્ય નોકરે કહ્યું, ‘મુખ્ય ટેબલ સુંદર રીતે સજાવવાનું છે તું કરી શકીશ?’કલેરેન્સ હા પાડી અને ૧૫૦ કિલો માખણ મંગાવી બામેલા માખણમાંથી એકદમ જીવંત લાગે તેવી પરીની મૂર્તિ બનાવી અને ટેબલ પર વચ્ચે સજાવી. આજુબાજુ ફળ અને શાકભાજીમાંથી ફૂલો બનાવી સરસ બાગ રચી દીધો.

મિજબાનીમાં આવનાર બધા મહેમાનોએ આ સજાવટની અને માખણમાંથી બનેલી મૂર્તિની ખૂબ જ પ્રશંસા કરી. મહેમાનોમાં એક મૂર્તિ કલાના બાણકાર હતા. તેમણે માલિકને પૂછ્યું, ‘આ મૂર્તિ કયા કલાકાર પાસે બનાવડાવી છે?’માલિકે હસીને કહ્યું, ‘કોઈ કલાકાર પાસે બનાવડાવી નથી. આ તો મારા નોકર કલેરેન્સે બાતે બનાવી છે.’આ સાંભળી મૂર્તિ કલાના બાણકારને નવાઈ લાગી તેમણે કલેરેન્સને બોલાવી પૂછ્યું, ‘આટલી જ સુંદર કારીગીરી તે ક્યાં કોની પાસે અને કઈ રીતે શીખી ?’કલેરેન્સે કહ્યું, ‘મેં બાતે નણકની દુકાનમાં મૂર્તિઓ અને મૂર્તિઓની બનાવટ બોઈને સતત મનની લગન અને પ્રેરણાથી મેં આ કલાને શીખી છે.’

જીવનમાં કંઈ પણ કરવું... શીખવું કોઈના પણ માટે શક્ય છે જરૂર છે. માત્ર મનની લગનની...

પ્રજા લક્ષી ચૂંટણીઢંઢેરો અમારે આ જોઈયે છે

દેશમાં પશ્ચિમ બંગાળ દેસહિત રાજ્યોમાં ચૂંટણી જાહેર થઈ છે. ગુજરાતમાં પણ આવનારા સમયમાં સ્થાનિક સ્વરાજ્યની ચૂંટણીનો જંગ જામવાનો છે. ખાસ તો મહાનગર પાલિકાઓની ચૂંટણી ઘણી જગ્યા એ બહુ પાખીયો જંગ થવાનો છે. રાજકીય પક્ષો દેશની રાજનીતિમાં હમેશા ધ્રુવીકરણ પર ભાર મૂકે છે. ધર્મ, જ્ઞાતિ, જાતિના સમીકરણો છેલ્લે તો નિર્ણાયક બને છે. ગુજરાત માટે ભાગે દ્વિ પક્ષીય રાજનીતિ માટે દેવાયેલું છે એટલે કેજરીવાલ જેવું ફેક્ટર અહીં ઊભું થતું નથી. બંને મોટાં પક્ષો ચૂંટણી માટે કમર કસી છે, પણ આપણે એ બધામાં નથી પડવું. આપણે વાત કરવી છે આપણી સામાન્ય પ્રજાની જરૂરિયાતોની. ચૂંટણીમાં અહીં તો આપણી રોજીંદી ફરિયાદો માટે વોટ આપવાનો હોય નગરનો મતલબ જ છે નળ, ગટર અને રસ્તા. મતલબ કે

પાયાની સુવિધાઓ. આપણા શહેરની ગટર વ્યવસ્થા શું છે? રસ્તાની હાલત કેવી છે? પાણી આવે છે કે નહીં. સ્માર્ટ સીટીના વાયદામાં આ પાયાની જરૂરિયાતો ખોવાઈ ના જાય તે જોવું રહ્યું. ભારતના બંધારણ મુજબ સમવય વ્યવસ્થામાં સત્તાની ત્રણ સ્તરે વહેચણી થયેલી છે. કેન્દ્ર, રાજ્ય અને સ્થાનિક સ્વરાજ્યની સંસ્થાઓ. બંધારણમાં આ ત્રણેય સત્તાએ એ કરવાના કામ અને તે માટે ઉઘરાવવાના વેરા વહેંચી આપવામાં આવ્યા છે. કાર્યક્ષમતાના નિયમ મુજબ જે સત્તા જે કામ સારી રીતે કરે તેને તે વહેચાવવામાં આવ્યું છે એટલે આપણા રોજીંદા જીવનની બધી જ જરૂરિયાતો સ્થાનિક સંસ્થાઓને આપવામાં આવી છે. રસ્તા, પાણી, ગટર, જાહેર રસ્તાની વીજળી અને પ્રાથમિક શિક્ષણ જેવી અત્યંત મહત્વની જરૂરિયાતો. આ સ્થાનિક સંસ્થાઓ એ આપવાની છે ફરજ તરીકે

લેવામાં આવ્યું છે.ભારત તેના જરૂરિયાતના આશરે 88 ટકા ક્રૂડ ઓઈલ, ૬0 ટકા કુદરતી ગેસ અને 60 ટકા એલપીજી ગેસ આયાત કરે છે. યુદ્ધ ફાટી નીકળ્યા પહેલા, ભારત દ્વારા આયાત કરવામાં આવતા ક્રૂડ ઓઈલનો અડધાથી વધુ હિસ્સો સાઉદી એરેબિયા, ઇરાક અને UAE જેવા દેશોમાંથી હોર્મુઝની સામુદ્રધુની મારફતે આવતો હતો. આશરે 85-95 ટકા LPG અને 30 ટકા ગેસ પણ આ સામુદ્રધુની મારફતે આવતો હતો. યુદ્ધના કારણે આ દરિયાઈ માર્ગ લગભગ બંધ જેવો થઈ ગયો છે, જેનાથી ભારતના ઊર્જા પેટર્નનો સમાવેશ થાય છે. ક્રૂડ ઓઈલની અછતને રશિયા, પશ્ચિમ આફ્રિકા, અમેરિકા અને લેટિન અમેરિકા જેવા વૈવેકિય સ્ત્રોતો દ્વારા આંશિક રીતે સરભર કરવામાં આવી છે, પરંતુ ખાડી દેશોમાંથી સલાયમાં ખાદ્ય પડવાને કારણે ઔદ્યોગિક અને વ્યાપારી વપરાશકારો માટે ગેસ અને LPG પુરવઠામાં કાપ મૂકવામાં આવ્યો છે. મંત્રાલયના આ આદેશનો હેતુ એક કેન્દ્રીયકૃત, રિયલ-ટાઇમ ડેટા ફ્રેમવર્ક તૈયાર કરવાનો છે, જેથી સલાયમાં આવતા અવરોધો સામે ઝડપી પ્રતિસાદ આપી શકાય. આ રીતે જોતા આ

ડેટા કે માહિતી ફરજિયાતપણે મંગાવવાનો સરકારનો નિર્ણય ચોગ્ય જ છે. આ ડેટા હોય તો પાવર, ફર્ટિલાઇઝર અને ઘરેલું LPG જેવા મહત્વના ક્ષેત્રોને પ્રાથમિકતા આપી શકાય અને ખરીદી અંગે વધુ સચોટ નિર્ણયો લઈ શકાય. અધિકારીઓએ જણાવ્યું હતું કે આ પહેલથી ભારતની સલાય ચેઇન પર દખ્ખેર રાખવાની,

ધન્યેન્ટરીનું સંચાલન કરવાની અને ભૂરાજકીય આંચકાઓ સામેનું જોખમ ઘટાડવાની ક્ષમતા મજબૂત થશે. જેમ જેમ નિયમનકારી માળખું વધુ કડક બનશે તેમ ઉદ્યોગના ખેલાડીઓએ અનુપાલન સુનિશ્ચિત કરવા માટે તેમની ડેટા રિપોર્ટિંગ સિસ્ટમ્સને અપગ્રેડ કરવી પડશે.

સરકારે આ આદેશ ‘આવશ્યક રીજવસ્તુ ધારા, 1955’ હેઠળની સત્તાઓને ઉપયોગ કરીને બારી કર્યો છે, જે કેન્દ્ર સરકારને કોઈપણ વ્યક્તિ જે આવશ્યક રીજવસ્તુઓનો સ્ટોક ધરાવે છે, ઉત્પાદન, આયાત, નિકાસ

કે વેપાર કરે છે, તેમની પાસેથી ઉત્પાદન, પુરવઠો, વિતરણ, સ્ટોક અથવા વપરાશ સંબંધિત માહિતી માંગવાની સત્તા આપે છે. કેન્દ્ર સરકારે જણાવ્યું હતું કે, પેટ્રોલિયમ અને નેચરલ ગેસ સલાય ચેઇનની અસરકારક દખ્ખેરખ માટે માહિતીના વ્યવસ્થિત સંગ્રહ, સંકલન અને વિશ્લેષણ માટે કેન્દ્રીય સંરથાકીય પદ્ધતિ

શું અમેરિકાના પ્રભુત્વને પડકારશે ઈરાની યુદ્ધ

વર્તમાન જીઓ-પોલીટીક્સને જુદી દિશામાં લઈ જઈ રહ્યું છે, જેની અમેરિકાની ‘સર્વ શક્તિમાન’ હોવાની છબી પર અસર પડવાની શક્યતા છે. ઈરાને પોતાની ભૌગોલીક તાકાતનો વ્યુહાત્મક ઉપયોગ કરીને વૈશ્વિક તેલના વેપાર પર જે અસર ઊભી કરી છે, એનાથી અમેરિકી અર્થતંત્ર પર એક નહીં, પણ ત્રણ અસર થઈ છે.

એક, ખનીજ તેલના વધતા

કહેવાની વાત નેહા શાહ અમેરિકાની શરતો પર યુદ્ધ રોકવાની દરખાસ્ત નકારી અને સામે પોતાની શરતો મૂકીને એ વર્તમાન જીઓ-પોલીટીક્સને જુદી દિશામાં લઈ જઈ રહ્યું છે, જેની અમેરિકાની ‘સર્વ શક્તિમાન’ હોવાની છબી પર અસર પડવાની શક્યતા છે

ભાવની અસરે ફુગાવો વધી રહ્યો છે. ગેસ અને પેટ્રોલના ભાવ એક જ મહિનામાં લગભગ દસ ટકા વધી ગયા છે. સામાન્ય માણસની ખરીદ શક્તિ ઝડપથી નીચે આવી રહી છે. આયાતી ચીજ વસ્તુ પર ટેરિફ નાખ્યા બાદ જે ભાવ વધારો શરૂ થયો હતો એ પડતા પર પાટું મારવા જેવી પરિસ્થિતિ છે.

બીજી અસર ટ્રેસરી બોન્ડના બજાર પર થયેલી અસર છે, જે ફુગાવાના ડર સાથે સીધી સંકળાયેલી છે. યુદ્ધમાં સીધી રીતે સંડોવાયેલા સરકારની આર્થિક હાલત હંમેશા ખરાબ

ગિંચા વ્યાજ દરની અપેક્ષા રાખે. હાલમાં, છેલ્લા એક મહિનામાં બોન્ડ ચીલ્ડમાં નોંધપાત્ર વધારો થયો છે, જે બતાવે છે કે સરકારી બોન્ડનું મૂલ્ય ઘટી રહ્યું છે. જો આને કારણે વ્યાજ દરમાં વધારો કરવો પડ્યો તો અમેરિકી સરકારનું દેવું હદ બહાર વધી જાય. જે અર્થતંત્ર માટે આત્મધાતી સાબિત થાય. ત્રીજી, ઈરાને દરખાસ્ત કરી છે કે જે દેશ તેલની ખરીદીની ચુકવણી ચીની ચલણ યુઆનમાં કરશે એને હોમ્બુઝની ખાડીમાંથી પસાર થવા દેશે. જો, આ વ્યૂહરચના કામ કરી ગઈ અને જો વિશ્વના દેશો ધીમે

અને આયાતકારો, ઓઈલ રિફાઈનિંગ કંપનીઓ, ઓઈલ માર્કેટિંગ કંપનીઓ, સ્ટોરેજ અને ટર્મિનલ ઓપરેટરો, ગેસ ઉત્પાદકો, LNG આયાતકારો, પાઈપલાઈન ઓપરેટરો, ગેસ માર્કેટર્સ, શહેરી ગેસ વિતરણ સંસ્થાઓ, પેટ્રોકેમિકલ પ્લાન્ટ્સ અને આ ક્ષેત્ર સાથે સંકળાયેલી કોઈપણ બાહેર કે ખાનગી સંસ્થાને લાગુ પડશે. આ આદેશમાં વધુમાં સ્પષ્ટ કરવામાં આવ્યું છે કે માહિતી આપવાની જવાબદારી કોઈપણ કોન્ટ્રાક્ટ, કરાર અથવા ગુપ્તાતની જવાબદારી હોય તે છતાં લાગુ થશે, અને કોઈ પણ સંરથા વ્યવસાયિક સંવેદનશીલતા કે માલિકીના હકને આધારે માહિતી આપવાનો ઘનકાર કરી શકશે નહીં. એટલે કે ભારતની કોઇ કંપનીએ કોઇ વિદેશની કંપની સાથે કરાર કર્યોં હોય અને તેના હેઠળ આયાતના જથ્થા જેવી માહિતીની ગુપ્તાતા બળવવાની તેની જવાબદારી હોય તે છતાં તેણે ભારત સરકારને તો આપવી જ પડશે. આજે ક્રૂડ, ગેસ વગેરે ઉર્જાના સ્ત્રોતો ફક્ત વપરાશની દષ્ટિએ નહીં, દેશની સુરક્ષા અને સ્થિરતાની દષ્ટિએ પણ મહત્વના બની ગયા છે તે જોતા તેમને લગતી માહિતીને રાષ્ટ્રીય સુરક્ષાના વિષય તરીકે વર્ગીકૃત કરવાનું પગલું ચોગ્ય જ છે.

ધીમે ડોલર સિવાયના ચલણ તરફ વળ્યા તો ભવિષ્યનું જીયો-પોલીટીકલ દૃશ્ય ખૂબ અલગ હશે. અમેરિકાની આર્થિક તાકાતનો એક મુખ્ય પાયો પેટ્રો-ડોલર છે. કારણ કે વિશ્વના દેશોને પેટ્રોલ ખરીદવા માટે અમેરિકી ડોલરમાં ચુકવણી કરવી પડે છે જેને કારણે અમેરિકી ડોલરની માંગ ગિંચી રહેવાને કારણે ડોલરની કિંમત ગિંચી રહે છે. હાલમાં, અમેરિકાનો આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર ખાધમાં લાગુ છતાં અમેરિકી ડોલર મજબૂત હોવા પાછળનું આ જ મુખ્ય કારણ છે. ઈરાને આ પાયા પર ઘા કર્યો છે, જે ભવિષ્યમાં સત્તાના કેન્દ્ર બદલવાનું નિમિત્ત બની શકે છે. જે યુદ્ધ પાંચ દિવસમાં પૂરું થઈ જશે એવી અતાર્કિક ધારણા સાથે શરૂ થયું, એ જેમ જેમ લંબાઈ રહ્યું છે એમ એમ અમેરિકાની પોતાનાં અર્થતંત્ર પર ગંભીર અસર થઈ રહી છે. એટલે જ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પના પાયા વિહોણા નિવેદનો આવે છે. જેમ ર૨ માર્ચ સોમવારે સવારે એમણે અચાનક જાહેર કર્યું કે પાંચ દિવસ યુદ્ધ અટકાવીશું કારણ કે યુદ્ધ પૂરું કરવા અંગે વાટાઘાટો કરવા ઈરાને એમનો સંપર્ક કર્યો છે! કદાચ એમને એવી આશા હોય કે એમના નિવેદનની બોન્ડ બજાર પર અસર થાય અને બોન્ડના ભાવ થોડા ઉંચકાવ, પણ તરત જ ઈરાને ટ્રમ્પનાં દાવાને રદિયો આપતું નિવેદન આપ્યું કે આવી કોઈ વાતચીત ચાલી નથી રહી. પોતાની શરતો અંગે ચર્ચા કરવા અત્યારે તો ઈરાન મજબૂત છે અને સામે ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પની હાલત ‘માં મને કોઠીમાંથી બહાર કાઢ’ જેવી છે.

- આ લેખમાં પ્રગટ થયેલાં વિચારો લેખકનાં પોતાનાં છે

ચર્ચાપત્ર charchapatra@gujaratmitra.in

બીબાંઢાળ

પહેલાં છાપકામ માટે સીસાના અક્ષર (ટાઈપ) ગોકવવા, કંબોજ કરવામાં બીબાંબો ઉપયોગ થતો. છાપવાની આ રીતમાં કેટલીકવાર જોડણી સુધારા કરવા સમય જતો. કામગીરી પૂર્ણ થતાં ગોકલેલા બીબાંને તેમના ખાનામાં પાછાં મૂકી દેવામાં આવતાં. છાપખાનામાં બીબાં, આકૃતિ ઢાળવાનું કામ મહેનત માંગી લેતી. પછી નવી શોધો શરૂ થઈ, ધીરે ધીરે વધતી ગઈ. દર નવી પળે નવી શોધથી પ્રગતિ થઈ. વર્ષો પહેલાં મનુષ્ય હતો, તેની સરખામણીમાં આજનો મનુષ્ય વિકસીને પ્રગતિશીલ બન્યો છે. જો શાણીએ છીએ કે, અન્ય પ્રાણીઓથી માનવી જુદો પડે છે, કારણકે તે વિચારશીલ છે. કંકવાનો મતલબ પરિવર્તનને સ્વીકારવામાં સમજદારી છે. જે જેવા છે તેવા રહેવાનો આચ્છ બીબાંઢાળ કહેવાય. માનવીને વિચારવાની અદ્ભુત શક્તિ મળી છે તેનાથી અદ્ભુત પરિણામો મેળવી શકાય છે. વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીના જમાનામાં વિવેક અને યોગ્ય સમજશક્તિ કેળવી જીવનને જીવંતતાથી ભરી દઈએ. જડતા દૂર કરવામાં માનસિક બદલાવ આવકાર્ય છે.

નવસારી- કિશોર આર. દંડેલ

ભેખડે ભેરવાયેલું અમેરિકા

ઈરાન સાથેના યુદ્ધમાં અમેરિકા બરાબરનું ભેખડે ભેરવાયું હોય એમ અત્યારે તો લાગે છે. જગત જમાદાર ટ્રમ્પ ઈઝરાયલનો સાથ લઈ ઈરાનને જોખનું કરવા નીકળેલા પણ ઈરાન ધારણા કરતા વધુ મજબૂત નીકળ્યું. અમેરિકાએ નાટો દેશોનો સાથ માંગ્યો પણ કોઈએ આ લડાઈમાં પડવાની ઈચ્છા દર્શાવી નહીં. યુદ્ધની શરૂઆતમાં જ ઈરાનના ટોપ ચાલીસ જેટલા લીડરોનો પાત્તો બોલાવીને અમેરિકા અને ઈઝરાયલ રાજી થયું પણ ઈરાને બમણા જોશથી હુમલા ચાલુ રાખ્યા. હવે ટ્રમ્પની સ્થિતિ સાપે છછુંદર ગળ્યા જેવી થઈ છે. અમેરિકાએ જે ખાડી દેશોને ઈરાનથી બચાવવા લશ્કરી થાણા સ્થાપેલા એના પર જ ઈરાને ઘાતક હુમલા કરી નુકસાન પહોંચાડી સ્પષ્ટ સંદેશ આપી દીધો છે. વધારામાં હોર્મઝ સ્ટ્રેટમાં ઓઇલ, ગેસ ટેન્કરોની ઘેરાબંધી કરીને વૈશ્વિક અર્થવ્યવસ્થાને ફટકો માર્યો છે. વિશ્વ આર્થિક મંદી તરફ આગળ ધપી રહ્યું છે, જે માટે ટ્રમ્પનું ગાંડપણ જવાબદાર છે. વેનેઝુએલા પર કબજો જમાવવામાં સફળ થયા બાદ ઈરાનને પાઠ ભણાવવા રચવાયા થયેલ આ વ્યૂહબોર નેતા પોતાને વિશ્વ શાંતિ માટે નોબેલ પુરસ્કારના હક્કદાર ગણતા હતા એ કેવો વદતો વ્યાધાત..!

સુરત - સીમા પરીખ

ભાગદોડભરી જિંદગીમાં સંબંધો માટે સમય જરૂરી
આજના સમયમાં મોટા ભાગના લોકો પોતાની જિંદગીનો મોટો ભાગ પૈસા કમાવવામાં વ્યસ્ત રહે છે. સારું જીવન, સારી સુવિધાઓ અને સુરક્ષિત ભવિષ્ય માટે મહેનત કરવી ખોટી નથી, પરંતુ ઘણીવાર આ દોડમાં આપણે આપણા સૌથી કિંમતી સંબંધોને સમય આપવાનું ભૂલી જઈએ છીએ. દિવસભરની ભાગદોડ, કામનો દબાણ અને જવાબદારીઓ વચ્ચે આપણે ઘણીવાર એવું વિચારીએ છીએ કે હાલ કામ મહત્વનું છે, સંબંધો માટે સમય પછી કાઢી લેશું. પરંતુ સત્ય એ છે કે સમય ક્યારેય પાછો આવતો નથી. આજે જે ક્ષણો આપણા પાસે જ્યોતિષના અભદ્ર વિરિયો વાયરલ થયા છે. ભારતના ખુબ જાણીતા ધર્મનેતાઓ રેપના આરોપસર જેલની સજા કાપી રહ્યા છે. આવા પાખંડીઓ લોકોના મનોવિજ્ઞાન સાથે રમે કોઈ પણ સંપત્તિથી ખરીદી શકાતી નથી. જીવનના મુશ્કેલ સમયમાં પણ આપણી સાથે ઉભા રહેતા લોકો એ જ હોય છે, જેમને આપણે સમય અને સન્માન આપ્યું હોય છે! આ ભાગદોડભરી જિંદગીમાં ક્યારેક થોભીને વિચારવું જરૂરી છે કે આપણે આટલો સંઘર્ષ અંતે કોના માટે કરી રહ્યા છીએ. જો આપણા પોતાના જ લોકો આપણા સાથે થોડો સમય પસાર કરવા માટે તરસી જાય, તો આપણી સફળતા અને કમાણીનો શું અર્થ રહે? એટલા માટે જરૂરી છે કે આપણે આપણા વ્યસ્ત જીવનમાંથી થોડો સમય પોતાના પ્રિયજનો માટે જરૂર કાઢીએ. કારણ કે જીવનની સાચી સંપત્તિ પૈસા નહીં, પરંતુ પોતાના લોકો સાથે પસાર કરેલી અનમોલ ક્ષણો છે

- પવનકુમાર કી વિશ્વકર્મા